

ANSÖKAN ESSÄSTÖD - DIXIKON/THERESA BENÉR

Scenkonstens språk – hur text gestaltas i sceniska element

Projektbeskrivning

Teater på 2000-talet har alltmer sofistikerade teknologiska möjligheter. Med hjälp av video i liveprojiceringar, ljudinstallationer, musik och avancerad ljus teknik kan scenkonstnärer utvidga scenens ”nu” i flera dimensioner. Samtidigt väljer många att gestalta romaner, poesi, ja även akademiska texter på scen.

Med denna essä avser jag att studera och analysera hur tre ledande europeiska teaterregissörer uttrycker litterära verk i en nutida, mångdimensionell scenisk estetik. Hur kan scenkonst gestalta en texts nyanser och fördjupning? Vad går eventuellt förlorat och vad tillkommer?

De verk jag önskar behandla är:

1. Den polske regissören Krystian Lupas uppsättning av Thomas Bernhards ”Skogshuggning”, (Wycinka/Holzfällen) med Teatr Polski från Wrocław på gästspel i Paris Festival d’Automne i december 2016.
2. Den polske regissören Krzysztof Warlikowskis uppsättning ”Les Français” (Francuzi), baserad på delar av Marcel Prousts ”På spaning efter den tid som flytt”, med Nowy Teatr från Warszawa, på gästspel i Paris i november 2016.
3. Katie Mitchells uppsättning av ”The Forbidden Zone”, av Duncan Macmillan, baserad på texter av Mary Borden, Hannah Arendt, Simone de Beauvoir m fl. Iscensatt med Schaubühne från Berlin, på gästspel i Göteborg i augusti 2016.

Jag har följt de utvalda scenkonstnärernas arbete under åtskilliga år och kan därför relatera de aktuella verken till deras tidigare uppsättningar samt till andra samtida regissörer/auteurer i europeisk scenkonst.

CV

- Skriver och medverkar sedan 1981 regelbundet i [Svenska Dagbladet](#), ansvarig för tidningens teaterbevakning i södra Sverige. Under mer än 30 år (fram till 2014) frilansmedarbetare i programmet [OBS](#) i Sveriges Radio och i [Kvällsposten](#).
- Redaktör för bevakning av internationell scenkonst i kulturtidskriften [Dixikon](#).
- Startade och drev åren 2006-10 kulturmagasinet [Österlen 360°](#) tillsammans med Peggy Eklöf. Driver sedan 2010 med Peggy Eklöf [29 media](#), för produktion av film, böcker och publikationer på kulturområdet.
- Sedan 1981 skribent i specialtidskrifter.
- Ledamot av Svenska Akademiens Teaternämnd
- Ordförande i Kvällspostens Thaliajury, som varje år utdelar Thaliastatyetten för bästa konstnärliga insats inom scenkonsten i Sydsverige. Ledamot även i Svenska

Dagbladets Thaliajury, som varje år utdelar pris till bästa konstnärliga insats inom scenkonsten i Sverige.

- Ledamot av juryn för [Medea scenkonstpris](#).
- Medlem i Svenska Teaterkritikers Förening (anknuten till AICT)

Övrig verksamhet, i urval

- Skriver på essäbok om nutida scenkonst i Europa (utanför Sverige). Har för detta ändamål mottagit resestipendium från Helge Ax:son Johnsons Stiftelse (2013) och ettårigt konstnärsbidrag (2014) från Sveriges Författarfond.
- Samproducent till *Fyra drömmar och tusen rivningar* (2014), dokumentärfilm av Peggy Eklöf och Elzbieta Jasinska Brunnberg om kulturarvet i svenska stationshus.
- Kapitelförfattare om internationell projektutvecklad scenkonst i antologin *Samtal om devising* (red Kristina Ros, Anna Berg och Lisa Lindén). Utgiven av [Barnteaterakademien](#) 2013.
- Text om bildkonstnären Edna Hinnerson i boken *Sammanfattning – reflektioner vid resans slut*. Utgiven 2013 på JHB förlag.
- 2012: Dokumentärfilmen [Hotel Pro Forma Sum Up](#), gjord tillsammans med filmaren Peggy Eklöf. Filmen skildrar det danska performancelaboratoriet Hotel Pro Forma, med anledning av deras internationella operainstallation, *War Sum Up*. Filmen hade internationell premiär på Lettlands Nationalopera i Riga, har visats i bland annat Lettisk Television, Polen, Frankrike och Sverige.
- Kapitelförfattare i boken *Changing Metropolis II*, essäer om Metropolisprojektet 2007-2017 i Köpenhamn. Utgiven våren 2012 av Københavns Internationale Teater.
- 2009/10: Ledamot i en internationell utredning av verksamheten vid Det Kongelige Teater i Köpenhamn, tillsatt av Danmarks kulturministerium inför teaterns kommande flerårsplan.
- Text till bildkonstnären *Sofie Arfwidson – Paintings 2009-10*, katalog publicerad i samband med Sofie Arfwidsons utställning på Tomarps kungsgård september 2010.
- Kapitelförfattare i Lilith Performance Studios Katalog 2007-2009 (2010): *Lilith Performance Studio och internationell scenkonst*.
- Författare till *Resa i tillvarons osäkra rum*, en bok om Thérèse Reuterswårds måleri (2009).
- Utredning på uppdrag av Universitetsämbetet att skapa kriterier för en kvalitetssäkring av undervisningen vid Teaterhögskolan i Malmö, 2008/09.
- Rapport till statlig utredning, [Scenekunst i Danmark - veje til udvikling](#), på uppdrag av Danmarks kulturministerium, Teaterudvalget. Theresa Benér: *Dansk teater set udefra*, november 2008.
- Kapitelförfattare i boken *Teaterrapport: Malmö* (Jena Press 2008), red Jörgen Dahlqvist och Richard Loman.
- Översättning från engelska av boken *Jagets teatrar – illusion och sanning på psykoanalysens scen* (Natur & Kultur 1988), av Joyce McDougall. Fackbok i psykoanalys.

Budget

Resa Malmö-Paris x 2. Flygresor samt sex dygn på plats – 15 000:- kr

Arvode för research och skrivarbete – 20 000:- kr

Ansökan totalt: 35 000:- kr

Resebudgeten utgår från två Parisvistelser: två dygn i november (Warlikowskis uppsättning är fem timmar lång, så jag vill inte resa samma dag som jag ska se den) och fyra dygn i december, då jag har möjlighet att studera Krystian Lupas konst i tre olika gästspel, varav Bernhards ”Skogshuggning” är det ena.

Kontaktuppgifter

Theresa Ollén Benér

610705-4329

Ribersborgsvägen 13 a

21753 Malmö

Epost: theresa@theresabener.se

Hemsida: www.theresabener.se

Tidskriften Dixikon

c/o advokat Per Brodén

Viktoriagatan 38

41125 Göteborg

Redaktör: Per Brodén, 0709-79 85 60

Redaktörens mail: per.broden@dixikon.se

www.dixikon.se

Tidskriftens org. nummer: 490904-4911

Tidskriften Dixikon finns i Västra Götalandsregionen (Göteborg).

Bankgiro: 5521-6378